

TEABELEHT

Mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiiv Vastavus- ja ohutushindamist käsitlevad sätted

Oktoober 2009

Käesolev dokument kuulub teabelehtede sarja, mille otsatarve on anda ülevaade 2009. aastal vastuvõetud uue mänguasjade ohutuse direktiiviga kehtestatud muudatuste kohta. Euroopa mänguasjatootjate/EÜ teabelehtedega antakse kõigile ELi mänguasjatootjatele juhiseid mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivi rakendamise kohta. Eeskätt keskendutakse tootjate kohustustele.

Mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiiviga karmistatakse mänguasjade ohutuse 1988. aasta direktiiviga kehtestatud eeskirju. Seetõttu nõutakse selle uue õigusaktiga kohanduste tegemist tootmisahelas ja uusi menetlusi tarneahelas.

Mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiiv avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 30. juunil 2009 ja see jõustus 20. juulil 2009. Mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivi üldsätteid kohaldatakse mänguasjade suhtes, mis viiakse turule 20. juulist 2011, ning kemikaale käsitlevaid sätteid kohaldatakse mänguasjade suhtes, mis viiakse turule 20. juulist 2013 (keemiliste omadustega seotud täiendav kaheaastane üleminekuperiood). Tegelikult tähendab see, et **mänguasjade ohutuse 1988. aasta direktiivile vastavaid mänguasju võib lasta turule kuni 19. juulini 2011 või teatavate kemikaale käsitlevate sätete puhul 19. juulini 2013.**

Vastavushindamismenetlus

Kõigi turule viidavate mänguasjade suhtes tuleb kohaldada vastavushindamismenetlust. Üksikasjad selle kohta, kes menetlust kohaldab ja kuidas seda tehakse, on esitatud mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivis. Allpool on esitatud lühike ülevaade.

Vastavushindamise eesmärk

Vastavushindamismenetluse eesmärk on näidata tootjale ja riiklikele ametiasutustele, et turule viidav mänguasi vastab mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivi õiguslikele nõuetele.

Vastavushindamise määratlus

Vastavushindamismenetlusega teeb tootja kindlaks, et tema mänguasi vastab kohaldatavatele direktiivi ohutussätetele. Tootja peab kohaldama üht kahest võimalikust menetlusest sõltuvalt mänguasja laadist:

1. Tootja kontroll

Enese teostatavat kontrolli kohaldatakse juhtudel, kui ühtlustatud standardid katavad mänguasja kõiki olulisi ohutusaspekte. Neil juhtudel peab tootja kohaldama kehtivaid ühtlustatud standardeid ja tagama, et mänguasjad vastavad nendele. Tootja peab otsuse nr 768/2008/EÜ II lisa A mooduli kohaselt võtma kasutusele ka tootmise sisekontrolli menetluse. A mooduliga ei nõuta teavitatud asutuse kaasamist.

2. Kolmanda isiku teostatud kontroll

Tüübile ehk B moodulile vastavust nimetatakse sageli EÜ tüübihindamiseks. EÜ tüübihindamine ja sertifitseerimine on nõutud juhtudel, kui:

- o ühtlustatud standardid puuduvad;
- o tootja ei ole kohaldanud ühtlustatud standardeid või on kohaldanud neid vaid osaliselt;
- o üks ühtlustatud standard või mitu ühtlustatud standardit on avaldatud piiranguga või
- o tootja on seisukohal, et toote laadi, tootedisaini, ehituse või otstarbe tõttu peab toote vastavust kontrollima kolmas isik.

Neil juhtudel esitab tootja mänguasja mudeli teavitatud asutusele EÜ tüübihindamiseks. B mooduli raames hindab teavitatud asutus toote tehnilist projekti ja ning kontrollib, kas toote tehniline projekt vastab mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivi nõuetele, ja kinnitab seda EÜ tüübihindamissertifikaadi väljastamisega. On oluline märkida, et B moodul hõlmab vaid toote kujundamisega seotud etappi, samas kui C moodul hõlmab tootmisetappi, ja on B mooduli jätkuks.

C mooduli raames tagab tootja selle, et mänguasjad vastavad EÜ tüübihindamissertifikaadis kirjeldatud tüübile ja kohaldatava õigusakti asjaomastele nõuetele. Seda vastavust hinnatakse B mooduli raames väljastatud heakskiidetud EÜ tüübihindamissertifikaadi põhjal. Erinevalt B moodulist ei nõuta C mooduli puhul teavitatud asutuse kaasamist.

Ohutushindamise ja vastavushindamise erinevus

Ohutushindamise eesmärk on teha kindlaks mänguasjaga kaasnevad võimalikud ohud ning hinnata nende ohtude avaldumise tõenäosust. Vastavushindamismenetluse eesmärk on seevastu esitada tõendid, et mänguasi vastab mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivis sätestatud õiguslikele nõuetele.

Üldjuhul toimub ohutushindamine enne, kui mänguasi esitatakse nõuetekohasele vastavushindamismenetlusele (kuigi see võidakse lõpule viia hilisemas etapis) ning see peab olema lõpule viidud enne mänguasja turuleviimist.

Ohutushindamismenetlus

Ohutushindamise määratlus

Ohutushindamisega peab tootja tegema kindlaks mänguasjast tulenevad võimalikud ohud ning hindama nende ohtude avaldumise tõenäosust. Mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivi kohaselt on see menetlus kohustuslik ja see tuleb teostada enne mänguasja turuleviimist.

Ohutushindamise kohaldamisala

Ohutushindamise tegemise eest vastutab tootja ning see tuleb teha enne mänguasja viimist ühenduse turule. See peab hõlmama erinevaid keemilisi, füüsilisi, mehaanilisi ja elektrilisi ohte ning süttivuse, hügieeni ja radioaktiivsusega seotud ohte, mida mänguasi võib põhjustada. Loetelu mitmesuguste nõuete kohta, mida tootja peab nende ohtudega seoses hindama, on esitatud mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivi II lisas.

Paljud neist nõuetest on lisatud mänguasjade ühtlustatud ohutusstandarditesse, kuid tootjale jääb kohustus hinnata, kas standardites esineb lünki ja /või on mänguasjal omadusi, mis võivad olla ohtlikud. Ohutushindamise tulemuse põhjal otsustatakse, milline vastavushindamismenetlus on vajalik ja kõik asjakohased ohtu minimeerivad abinõud ja/või katsetamised.

Tootja peab ohutushinnangut säilitama koos tehniliste dokumentidega 10 aastat pärast mänguasja turuleviimist.

Teabeallikad

Mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiiv on kättesaadav siit ja taustateabena on mänguasjade ohutuse 1988. aasta direktiiv kättesaadav siit.

Kaks kõnealust dokumenti on kättesaadavad ka järgmistel Interneti-aadressidel:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ%3A2009%3A170%3A0001%3A0037%3AET%3APDF>
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1988L0378:20090112:ET:PDF>

Oluline märkus:

Käesolev teabeleht kajastab meie arusaama 30. juuni 2009. aasta *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud mänguasjade ohutuse 2009. aasta direktiivi kohta ja sellega tahetakse vaid üldjoontes rõhutada direktiivi teatavaid sätteid. Euroopa mänguasjatootjad ei vastuta selles esitatud teabe täielikkuse ega selle teabelehe kasutamise tagajärgede eest.

EUROOPA MÄNGUASJATOOTJAD
PEADIREKTORAAT
Boulevard de Waterloo, 36
1000 Brussels
www.tietoy.org

ETTEVÕTLUSE JA TÖÖSTUSE

Rue Belliard, 100
1049 Brussels

http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

